

W przypadku pytań lub wątpliwości skontaktuj się z najbliższym specjalistą BHP lub wejdź na: www.skanska.pl/bhp, one.skanska/bhp

Metodyka oceny ryzyka

17.2

Standard pracy

Standard ten:

- zawiera wymagania wynikające z prawa i norm polskich oraz wewnętrznych uregulowań Skanska S.A.
- jest obligatoryjny dla wszystkich jednostek Skanska S.A.
- pomaga zapewnić bezpieczne i skuteczne praktyki podczas prac.

Standard ten zawiera minimum wymagań, jakie należy spełnić dla zapewnienia bezpieczeństwa realizacji prac.

Ocena ryzyka zawodowego odgrywa istotną rolę w procesie monitorowania stanu BHP, dostarczając informacji niezbędnych do planowania działań korygujących i zapobiegawczych. Od sposobu przeprowadzenia tej oceny zależy w dużej mierze skuteczność funkcjonującego w organizacji systemu zarządzania BHP oraz bezpieczeństwo realizacji projektów. Poprawnie przeprowadzona Ocena Ryzyka dla Zadania powinna uświadomić przełożonym, na jakie zagrożenia są narażeni ich pracownicy, a pracownikom, jakie zagrożenia występują na ich stanowiskach pracy, jakie mają one źródła, jakie powodują skutki i w jaki sposób należy się przed nimi chronić.

1. Ryzyko zawodowe jest to prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą i powodujących straty, w szczególności wystąpienie u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy (PN-N-18001:1999).
2. Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadzamy dwuetapowo, oceniając ryzyko dla:
 - stanowiska
 - zadania.
3. Celem oceny ryzyka zawodowego jest:
 - zapobieganie skutkom zagrożeń zawodowych lub ich eliminacja
 - kontrolowanie ryzyka resztkowego i przekazywanie pracownikom wiedzy o nim i o zagrożeniach.
4. Ocenę ryzyka zawodowego należy przeprowadzać, gdy:
 - istnieją stanowiska pracy, dla których ocena nie była wykonana
 - w miejscu pracy została wprowadzona zmiana, która mogła spowodować zmianę poziomu ryzyka
 - tworzone są nowe stanowiska pracy
 - zmieniono wymagania odnośnie dopuszczalnego poziomu czynników środowiska pracy.
5. Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadza zespół, w skład którego mogą wchodzić różne osoby z organizacji lub eksperci spoza niej.
6. Zespół oceniający ryzyko zawodowe powinien się składać z osób, które:
 - znają i rozumieją zasady oceny ryzyka zawodowego
 - mają wiedzę niezbędną do identyfikowania zagrożeń na ocenianych stanowiskach/zadaniach
 - potrafią ocenić szkodliwe następstwa występujących zagrożeń.
7. W przygotowanie Oceny Ryzyka dla Zadania powinni być również włączeni pracownicy produkcyjni.
8. Współudział pracowników produkcyjnych w przeprowadzeniu oceny ryzyka może zwiększyć ich zaangażowanie w rozwiązywanie problemów związanych z BHP i wpłynąć na lepszą realizację wynikających z niej działań korygujących i zapobiegawczych. Równocześnie zwiększa się u pracowników świadomość występujących zagrożeń, co jest istotne dla ich skutecznego ograniczenia.
9. Wgląd do oceny ryzyka zawodowego powinni mieć wszyscy pracownicy, w szczególności pracownicy nadzorujący i kierujący pracami oraz wyznaczeni do pełnienia funkcji związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy.
10. Podczas oceny ryzyka dla stanowiska postępujemy zgodnie z procedurą „P01 Ocena ryzyka zawodowego”.
11. Dokonując oceny ryzyka dla zadania, należy uwzględnić wskazania zawarte w standardzie szczegółowym „17.3 Ocena Ryzyka dla Zadania”.
12. Ocenę ryzyka zawodowego należy dokumentować w formie ustanowionych w Skanska formularzy i arkuszy oceny.
13. Podstawowe etapy oceny ryzyka zawodowego to:

Wersja 1.0

Standard 17.2

1

- zbieranie potrzebnych informacji – opis stanowiska pracy
 - identyfikacja zagrożeń
 - oszacowanie ryzyka zawodowego
 - wyznaczenie dopuszczalności ryzyka zawodowego – wartościowanie ryzyka.
14. Podczas oceny ryzyka należy zebrać wszystkie niezbędne informacje, które charakteryzują stanowisko pracy lub wykonywane czynności, takie jak:
 - lokalizacja
 - metody pracy
 - urządzenia
 - narzędzia i materiały
 - czas pracy
 - obowiązujące pracownika wymagania kwalifikacyjne i prawne.
 15. Identyfikując zagrożenia, korzystamy ze standardu szczegółowego „17.1 Identyfikacja zagrożeń”.
 16. Oszacowując ryzyko zawodowe dla stanowiska/zadania, korzystamy z dwóch parametrów ryzyka:
 - ciężkości następstw zagrożeń występujących na stanowisku pracy
 - prawdopodobieństwa, z jakim następstwa te mogą wystąpić.
 17. Szacowanie ciężkości następstw, jak i prawdopodobieństwa ich wystąpienia dla zadania określa się zgodnie z **formularzem Ocena Ryzyka dla Zadania** oraz dla stanowiska zgodnie z **procedurą P01**.
 18. Oceniając wielkość możliwej straty, spowodowanej wystąpieniem niebezpiecznego zdarzenia, należy brać pod uwagę:
 - rozległość fizycznego uszkodzenia ciała lub utraty zdrowia
 - wielkość strat (może dotyczyć jednej lub wielu osób).
 19. Oceniając prawdopodobieństwo wystąpienia niebezpiecznego zdarzenia, bierze się pod uwagę:
 - prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia wywołującego zagrożenie
 - częstotliwość i czas narażenia na działanie zagrożeń
 - możliwości uniknięcia lub ograniczenia strat.
 20. Wartościując ryzyko, określamy jego poziom według przyjętych kryteriów, zgodnie z tabelą ryzyka dla **stanowiska/zadania**.

Tabela ryzyka

	5	S	S	D	D	D
Ciężkość	4	M	S	D	D	D
	3	M	S	S	D	D
	2	M	M	S	S	S
	1	M	M	M	M	S
		1	2	3	4	5
	Prawdopodobieństwo					

21. Wartościowania ryzyka dokonujemy przed i po zastosowaniu środków zmniejszających ryzyko.
22. Środki zmniejszające ryzyko powinny być stosowane w następującej kolejności:
 - środki techniczne eliminujące lub ograniczające zagrożenia u źródła – np. wyeliminowanie konieczności pracy na wysokości poprzez automatyzację prac z użyciem sprzętu specjalistycznego lub zastosowanie bezpieczniejszej technologii tych realizacji prac
 - środki ochrony zbiorowej – np. wytyczenie strefy niebezpiecznej, zastosowanie barierek, siatek BHP
 - środki organizacyjne i proceduralne – np. instrukcje bezpiecznej pracy
 - środki ochrony indywidualnej.
23. Poprzez zastosowanie odpowiednich środków zmniejszających ryzyko dążymy do tego, aby ryzyko resztkowe było na akceptowalnym poziomie.
24. Jeżeli ryzyko resztkowe po zastosowaniu środków zmniejszających jest nadal na nieakceptowanym poziomie, należy ponownie przeanalizować ryzyko i dobrać takie techniczne i organizacyjne sposoby jego zmniejszenia, aby było one akceptowalne.
25. Dobierając sposoby zmniejszenia ryzyka, należy zadbać, by nie powodowały one innych, nowych zagrożeń.
26. Osoba wartościująca ryzyko po zastosowaniu sposobów jego zmniejszenia podejmuje decyzję odnośnie akceptacji poziomu ryzyka lub dobiera inne sposoby konieczne do jego zmniejszenia.
27. Każdorazowo ocena ryzyka zawodowego powinna zostać zaakceptowana przez nadzór budowy.
28. Niedające się wyeliminować ryzyko resztkowe należy kontrolować, a wiedzę o zagrożeniach i ryzyku przekazywać pracownikom przed ich przystąpieniem do pracy.
29. Zapoznavanie pracownika z oceną ryzyka zawodowego na stanowisku/dla zadania należy przeprowadzać zgodnie z standardem szczegółowym „18.1 Szkolenia BHP”.
30. Należy wdrożyć wszystkie zaakceptowane sposoby zmniejszenia ryzyka z oceny ryzyka zawodowego, np. wykonać balustrady ochronne, zamontować siatki BHP, zapewnić stały nadzór.
31. Wszystkie stanowiska pracy, na których pomimo zastosowania środków bezpieczeństwa zmniejszających ryzyko nie mamy do czynienia z satysfakcjonującymi warunkami pracy (praca jest możliwa tylko przy bezwzględny stosowaniu środków bezpieczeństwa), powinny zostać wciągnięte do wykazu stanowisk podlegających wzmożonemu nadzorowi – **formularz P01/F5**. Wykaz powinien być podpisany przez wszystkie osoby nadzorujące te stanowiska i załączony do Planu Bezpieczeństwa, Ochrony Zdrowia i Środowiska (Planu BOZiŚ).
32. Na podstawie Oceny Ryzyka dla Zadania należy sporządzić Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR). Ustalone w Ocenie Ryzyka dla Zadania sposoby zmniejszenia ryzyka muszą mieć odzwierciedlenie w zapisach IBWR.
33. W przypadku istotnych zmian podczas realizacji, które wpływają na poziom bezpieczeństwa, należy każdorazowo dokonać rewizji wykonanej oceny ryzyka zawodowego.